

એડીનેટ ઈ - ન્યુઝ ડાયજેસ્ટ

નં-૫૦

નવેમ્બર- ૨૦૧૮

CONTENTS	Page No.
PAUSE & PONDER- Dada J. P. Vaswani	2
ઈ-વિધાન	2
બ્લોક ચેઈન બેઠક દ્વારા ડેટા સ્ટોરેજનો માર્ગ, જે યુઝરના ડેટાને સુરક્ષિત રાખે	2
નવયુગની લાયબ્રેરીનું સોસીયલ મીડીયા મેટ્રીક્સ	2
ડીજીટલ ટ્રાન્સફરમેશન માટે કોઈ મેજીક મીકર નથી	3
મારા ડેટાનું મુલ્ય શું ?	4
લીબ્રો કલાઉડમાં આખી ટેકટનું સર્ચિંગ શક્ય છે	4
સંશોધકો ઈ બ્રેઈન ટુ બ્રેઈન માહિતી સંચાર શક્ય બનાવ્યો	4
ભારતમાં 3D પ્રિન્ટિંગ	4
રચનાત્મક વિચારકનાં નવરચનાત્મક વિચાર	5
શીખવાની પદ્ધતિનો વિકાસક્રમ	6
લાયાબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસમાં ઐતિહાસીક ફીલ્મો માટે વર્ચુઅલ ફીલ્મ સ્ક્રીનીંગ રૂમનો પ્રારંભ	6
યુરોપિયન યુનીયન દ્વારા	6
ઘોરણ ૯ અને ૧૦ના અભ્યાસક્રમ માટે વર્ચુઅલ શાળા	7
વિદ્યાર્થીઓના સંબંધ સુધારવા શું કરવું ?	7
બ્લોક ચેઈન	7
ડીજીટલ ટ્રાન્સફરમેશન	8
શ્રાવ્ય પુસ્તકો ઓડિયો બુક્સ ટોર્કિંગ બુક્સ (બોલતાં પુસ્તકો)	8
ઘરની લાયબ્રેરીથી ઘણા ફાયદા	9

શુભ દીપાવલી

દિવાળીના શુભ અવસરે, તમારો જ્ઞાનનો દિપક ઉત્સાહ-ઉમંગના તેલથી સિંચાઈ અને માનસિક જાગૃતિની દિવેટ સાથે ઝળહળતી રહે.

થોભો અને વિચારો

મારો દરેક વિચાર, પ્રત્યેક શબ્દ, દરેક કાર્ય, ઉદભવતી દરેક લાગણી, જાગૃતિ દરેક સંવેદના, એ મારા મનના ખેતરમાં વવાતા બીજ છે અને તે મને તેના સુંદર ફળ આપશે જ.

દાદા વાસવાની

ઈ-વિધાન

રાજ્ય સરકારની સાંસદની કાર્યવાહીને પેપર રહિત કરવાની દિશામાં વધવા ડીજીટલ ઈન્ડિયાનો પ્રયાસ.

સ્ત્રોત: [/http://www.uniindia.co](http://www.uniindia.co)

[m/e-vidhan-to-makefunctioning-of-state-legislaturespaperless/india/news/1360154.html](http://www.uniindia.co/m/e-vidhan-to-makefunctioning-of-state-legislaturespaperless/india/news/1360154.html)

બ્લોક ચેઇન બેઝડ દ્વારા ડેટા સ્ટોરેજનો માર્ગ, જે યુઝરના ડેટાને સુરક્ષિત રાખે

બ્લોક ચેઇન બેઝડ દ્વારા ડેટા સ્ટોરેજ ગતિ પકડી રહ્યું છે. અનેક કંપનીઓ પોતાના ડેટા પર પૂર્ણ અંકુશ રાખીને આને અનુસરે છે અને માહિતી પ્રસાર પણ કરે છે.

એટોઈની વેરડન જે પ્રોએકસના સહસ્થાપક છે જે સ્વીસબેઝ છે. તેમણે સલામતી માટે

ડી-એપ બનાવી છે. હાલની અતિ વિશાળ ક્લાઉડ વ્યવસ્થા જો ધરાશાહી થઈ જાય તો પણ ડી-એપ એક વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા બની રહેશે.

સેન્ટ્રલાઈઝડ ક્લાઉડની સ્ટોરેજ પદ્ધતિથી વિપરિત, શ્રેડીંગની પ્રક્રિયાથી વિઘટિત ફાઈલની સિક્યોરિટી સચવાઈ જે વિઘટિત રીતે સચવાય છે.

શું વિશ્વ બ્લોક ચેઇન બેઝ ડેટા સ્ટોરેજ માટે તૈયાર છે ? બ્લોક ચેઇન બેઝડ સ્ટોરેજનો હેતુ ડેટા પર તેના વાપરનારના હાથમાં રહે તેજ છે. આ તબદીલી ૨૦૨૧ સુધીમાં (૧૮ મહિનામાં) શક્ય બનશે.

સ્ત્રોત: | <https://www.forbes.com/sites/rachelwolfson/2018/09/25/blockchain-based-data-storage-solutions-help-secure-user-data/#5f8aa52b7512>

નવયુગની લાયબ્રેરીનું સોશીયલ મીડીયા મેટ્રીક્સ

નવયુગની લાયબ્રેરી કે વેપારી પેઢી માટે સોશીયલ મીડીયા મેટ્રીક્સ, ડીજીટલ ઓડીયન્સને જોડતાં માધ્યમો જેવા કે, યુ-ટ્યુબ, લીંકડીન, ટવીટર, અને એન્ટાગ્રામ, બ્રાન્ડને તેના ડીજીટલ ઓડીયન્સ સુધી પહોંચાડવાનું કામ કરે છે અને ઈ રીતે મદદરૂપ થાય છે.

આજકાલ વાચકો અપેક્ષા રાખે છે કે તેમને 24 x 7 સેવાઓ મળતી રહે જે માટે સોશીયલ મીડીયાનો ઉપયોગ જરૂરી બને

છે. સાથે ઉત્તરોત્તર ટેકનીકલ વિકાસ અને તેનો સત્તત અભ્યાસ જરૂરી બને છે તેથી તેને સૌથી સમર્થ માધ્યમ ગણાય છે.

આ માધ્યમ અત્યારે વિવિધ લક્ષી માહિતી મેળવવા લાયબ્રેરીઝ અને કંપનીઓ વાપરે છે.

આને મુખ્ય ચાર ભાગમાં વહેંચી શકાય.

સામાન્ય જાણકારી માટે વ્યાવસાયિક સંપર્ક માટે

પોતાના સંપર્કોને કેવી રીતે સાચવવા અને વખતે વાપરવાં

ગ્રાહક/ઉપભોગતા તમારી પ્રોડક્ટ માટે શું વિચારે છે તે પ્રતિભાવ જાણાવા.

આ સંદર્ભો/મેટ્રીક્સ ગ્રંથાલય ક્ષેત્રે અસરકારક રીતે વાપરવા આપણે ખંતથી કામ કરવું રહ્યું.

સ્ત્રોત : | [Mint](#) | 1st October 2018

ડીજિટલ ટ્રાન્સફરમેશન માટે કોઈ મેજીક મીકચર નથી

આર્ટીફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ, મશીન લર્નીંગ, બ્લોક ચેઇન, કે ઇન્ટરનેટ ઓફ થીંગ્સનો ઉપયોગ કરીને પણ અર્થપૂર્ણ માહિતી એમ નેમ મળી જતી નથી. આમાંના બ્લોક ચેઇન સિવાયના ત્રણ દાયકા જુની રીતો છે. બ્લોક ચેઇન, 3ડી પ્રિન્ટર , ઓગમેન્ટેડ અને વરચ્યુલ રીયાલિટી પણ એક દાયકો જુનું છે. આ બધા ડેટાના ઢગના ઢગને હેન્ડલ કરી શકે પણ અર્થપૂર્ણ પરિણામ

ખુબા કોમ્પ્યુટીંગ વાપરીને મળે તે વિશે સંશય છે જ. આર્ટીફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ ઉચ્ચત્તર ઓલગ રીઘમ સાથે અનેક પ્રશ્નોમાં વપરાય છે. આર્ટીફિશિયલ ન્યુરલ નેટવર્કની મદદથી વાસ્તવિકતા ઉભી કરવા વપરાય છે પણ છતાં ઈ ભાસે છે એટલું સરળ નથી.

૨૦૨૦ સુધીમાં ૫૦ અબજ ડીવાઇસીસ થઈ જશે જે ઇન્ટરનેટ ઓફ થીંગ્સ વાપરીને વિવિધ ક્ષેત્રોની અનેક બનાવટોમાં કામ લાગશે. જુનું દુરથી પણ સંચાલન થઈ શકે જે 5Gની સ્પીડથી થઈ શકે.

આર્થિક ક્ષેત્રે ક્રિષ્ટા કરન્સી જેમ કે બીટકોઇન કે ઈથર વગેરે પ્રત્યક્ષ દાખલા છે. છતાં ઈ હજી પ્રયોગના ધોરણે કહેવાય ડીજિટલ ટેકનોલોજીના પોતાના સીક્યોરીટી, પાયરસી વગેરેના પ્રશ્નો છે જે ઇન્સ્ટ્રીઝ દ્વારા હાલ કરાઈ રહ્યા છે તે આર્ટીફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સથી ઉકેલાશે.

આ પ્રશ્નોનું નીરાકરણ લાવવા ૨૦૨૨ સુધીમાં 133 કરોડ નવા વ્યવસાયો ઉભા થશે અને તેને માટે તાલીમ પણ અપાશે.

સ્ત્રોત : | [Mint](#) | 1st October 2018

મારા ડેટાનું મુલ્ય શું ?

નીજી જીવનને ડીજિટલ વિશ્વમાં નીજી કેમ રાખવું. ડીજિટલ વિશ્વમાં ફક્ત તમારી બેંકની માહિતીનીજ ચિંતા કરે પતિ નથી જતું. તમારી આજુબાજુ ચાલી રહેલા ઉપકરણો કેમેરા વિડીયો તમારી અંગત માહિતી રેકોર્ડ

થઈ વહેંચાતી કે વપરાતી હોય છે. તે માટે કાળજી રાખવી જરૂરી છે. જેમ કે

તમારા કોમ્પ્યુટરના કેમેરાને ઓપેક કરો કે ઢાંકી રાખો.

તમારા 10 આંકના પાસવર્ડને અવારનવાર બદલતા રહો.

કોમ્પ્યુટર સામે બેસી બેઝનું કોઈ કામ ન કરો.

એકાઉન્ટ હેક થયા પછી બધાજ પાસવર્ડ બદલી નાખો.

પૂરી માહિતી માટે
સ્ત્રોત:| <http://www.thechronicleherald.ca/more/spaces/whats-my-data-worth-anyway-245177/>

લીબ્રો કલાઉડમાં આખી ટેકટનું સર્ચિંગ શક્ય છે.

આનો અર્થ કે પી.ડી.એફ. વર્ડટેક્સ કે પી.પી.ટી. ડોક્યુમેન્ટનું ઇન્ડેક્સિંગ આખી ટેક્સ સર્ચ કરીને શક્ય છે. આ સર્ચથી આખો ડેટા લીબ્રો ગ્રાફિક રેકોર્ડ અને કંઈક અંશે ઇન્ડેક્સિંગ પણ કરી શકે છે.

સ્ત્રોત:| <https://libero.com.au/full-text-search-makes-libero-most-powerful-library-software-for-searching/>

સંશોધકો ઈ બ્રેઈન ટુ બ્રેઈન માહિતી સંચાર શક્ય બનાવ્યો

કોઈના મનને વાંચવું શક્ય બનશે. સંશોધકોએ વિકસાવેલી પદ્ધતિ બ્રેઈનનેટ બે દિમાગ વચ્ચે સીધો સંપર્ક થઈ શકે.

કોન્સીયસ બ્રેઈન ટુ બ્રેઈન કોમ્યુનિકેશન ઈન હ્યુમન્સ યુઝીંગ નોન-ઈન્વેસીવ ટેકનોલોજીમાં લેખકોએ મનથી મન નહીં પણ દિમાગથી દિમાગના સંચારની વાત કરી છે. કારણ વિષય વિચારનું ઉદ્ભવસ્થાન અને અંતિમ લક્ષ મગજ-દિમાગ છે.

પેપરની વધુ વિગતને
સ્ત્રોત:|<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.105225>

ભારતમાં 3D પ્રિન્ટિંગ

નવી દિલ્હીના ૨૬ વર્ષીય અમિત શર્મા નાસાની સ્પેસ એપ ચેલેન્જ જીતીને એક એડ-ટેક કંપની માટે 3D પ્રિન્ટર વિકસાવ્યું છે. આ તેમણે શોખ માટે કર્યું છે.

ડુ ઈટ યોર સેલ્ફની વિચારધારા ધરાવતા શર્માએ રેપ્લીકેટિંગ રેપીડ પ્રોટો ટાઈપર છે. થોડા વર્ષ પૂર્વે ડોલર 600માં 3D પ્રિન્ટર બનાવ્યું અને તે બીજા જોડે ભાગમાં ચલાવે છે. જરૂરીયાતથી મેકર વીલેજનાં સી.ઈ.ઓ., રસપ્રદ બાલક્રિશ્ન જણાવે છે એક લાખ ખર્ચાને કરોડો કમાઈ શકે એવા સ્ટાર્ટ અપ પ્રોગ્રામ્સ આ 3D પ્રિન્ટરથી શક્ય બને છે. ઉદ્યોગોનો વિકાસ અને કદ ખુબ ઝડપથી વધી શકે તેવી ક્ષમતા આ 3D પ્રિન્ટરથી મેળવી શકાય શકાશે. તેમને પાંચ વર્ષમાં કંપનીઓનો ૫૦૦% વિકાસ થવાની શક્યતા જાણાઈ રહી છે. કલાકારો,

તબીબો કેન્દ્રો અને ઓટોમેટીવ કંપનીઓ આ બહોળા પ્રમાણમાં વાપરે છે.

ટાટા મોટર્સ સુમીર ચંદ્રા (એચ.પી. ઈન્ડિયાના) કહે છે કે પ્રોટો ટાઈપ બનાવવા માટે વપરાતા 3D પ્રિન્ટર હવે મોટા પ્રમાણના ઉત્પાદનમાં વપરાય છે. ઝેરોક્ષ ઇન્ડિયાનાં રાજકુમાર રીષી હાલ ભારત વિશ્વની સરખામણી નથી પણ વધુ સંશોધન અને રચનાત્મક ઉપયોગથી 3D પ્રિન્ટર ભારતને વિશ્વ સ્તરે ચોક્કસ લાવશે.

3D પ્રિન્ટર શું છે ?

૧) સ્તર વાર પ્રિન્ટીંગ કરવાની અને પ્રક્રિયાથી આ કામ કરે છે.

૨) ૪D પ્રિન્ટર પણ બનાવી શકાશે જે ભાગોને જાતે જોડી શકાશે.

૩) ત્રણેક દાયકાથી અસ્તિત્વમાં રહેલું 3D પ્રિન્ટર આજ આભૂષણ, ટુથબ્રશ, ફૂટબોલ, બૂટ, રેસીંગ કાર, ખાદ્ય પદાર્થો, બંદૂક, માનવ શરીરનાં અવયવો, ઘર, વિમાન અને વિવાદાસ્પદ 3D પ્રિન્ટર ગન પણ બનાવી શકે.

અમૃતા ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સે ૧૧ વર્ષની બાળાના હાર્ટ સર્જરી, માડુતિ સુઝુકીની પ્રોડક્ટ અને મેલોરાની જવેલરીમાં 3D પ્રિન્ટર ઉપયોગથી આશ્ચર્યજનક સફળતા મળી છે.

સ્ત્રોત : | **Mint – 1st October 2018**

રચનાત્મક વિચારકનાં નવરચનાત્મક વિચાર

નવરચનાત્મક હોવું ઈ માનવ સહજ છે પણ રચનાત્મક રીતે રજુ થયેલ વિચાર કે કથન સદા સરળ રીતે સમજવું શક્ય નથી હોતું. રચનાત્મક હોવાનું ઈચ્છતા હોવા છતાં આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ અને સામાજિક ઢાંચો આપણામાંની રચનાત્મકતાને જીવંત રહેવા નથી દેતા. બાળકો વધુ રચનાત્મક હોય છે પણ તેમને ગંભીરતાથી નથી લેતાં. સ્વતંત્ર વિચારસરણી રચનાત્મકતા વધુ હોય છે. તારણો એટલા છે કે ૧) બાળકોની જેમ રચનાત્મક રહો ૨) જ્ઞાનનો પટલ યુવાન વ્યવસાયી જેવો રાખો ૩) ગંભીરતા અને ડહાપણ વચસ્કો જેવા રાખો. એન.આઈ.ડી.નાં સીનીયર ફેકલ્ટીનો લખેલા આ લેખમાં તે જણાવે છે કે બાળકો પાસે ઘણું શીખવા જેવું હોય છે.

સ્ત્રોત :| **Daily News Analysis | 2nd October 2018**

શીખવાની પદ્ધતિનો વિકાસક્રમ

શીખવાની પદ્ધતિનો નવસર્જનાત્મક પદ્ધતિઓ તેનો રસીક ઈતિહાસ તકનીકી વિકાસની સાથે સાથે ચાલ્યો.

- શીખવાની પદ્ધતિનું સંચાલન.
- અપનાવેલી પદ્ધતિઓ
- મોબાઈલ વડે શિક્ષણ
- વર્ચુઅલ શિક્ષણ
- વર્ચુઅલ વાસ્તવિકતા
- વિસ્તૃત વાસ્તવિકતા
- આર્ટીફિસીયલ ઇન્ટેલીજન્સ

સ્ત્રોત : | <https://www.td.org/insights/the-evolution-of-learning-technologies>

લાયાબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસમાં ઐતિહાસીક ફિલ્મો માટે વર્ચુઅલ ફિલ્મ સ્ક્રીનીંગ રૂમનો પ્રારંભ

લાયાબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસમાં નેશનલ સ્ક્રીનીંગ રૂમની શરૂઆત ૧૮૯૦ થી માંડીને અનેક ફિલ્મો, જાહેર જનતા માટે ઉપલબ્ધ કરાઈ છે જે ડાઉનલોડ પણ કરી શકાય છે. ૨૮૧ ફિલ્મોથી શરૂ કરીને તેમાં દર મહિને ઉમેરવાની ફિલ્મોની માહિતી પણ આગોતરી મળશે. ૧૯૪૨ થી ૧૯૪૫ “ઓલ અમેરિકન ન્યુઝ “ જે ખાસ કરીને આફ્રિકન-અમેરિકા પ્રેક્ષકો માટે છે જે ૨૦મી સદીના મધ્ય ભાગની છે.

- 103 છાપાનાં લાયાબ્રેરી પેપર પ્રિન્ટ કલેક્શન સાથે
- ડી ડબલ્યુ ગ્રીફિથ્સની બાયોગ્રાફ કંપનીની ફિલ્મો
- અનેક નામાંકિત વ્યક્તિઓ જેવા કે થીઓડોર રેઝોલવેટ, ફ્રેંક સીનાટ્રા, વિલીયમ મેકેનીલ વગેરે
- નેશનલ ફિલ્મ રજીસ્ટ્રીની, સાંસ્કૃતિક, ઐતિહાસીક અને એસ્ટેટીક મહત્વ ધરાવતી કૃતિઓ
- ૧૯૫૦ના દાયકામાં માનસીક સ્વાસ્થ્યની શ્રેણી

સ્ત્રોત : | <https://www.loc.gov/item/prn-18-125/national-screening-room-of-free-motion-pictures-now-online/2018-09-26/>

યુરોપિયન યુનીયન દ્વારા મારકેશ ટ્રીટી

યુરોપિયન યુનીયન દ્વારા મારકેશ ટ્રીટી યુ. એન. સાથે મસલત કરી ૭૦ દેશોમાં વિકલાંગ માટે સવલત કરશે.

મારકેશ એકોર્ડ દ્વારા ૨૦૧૩ની ટ્રીટી વધારી 70 જેટલા દેશોમાં જે વાંચી નથી શકતા તેને માટે WIPO દ્વારા ઉપલબ્ધ કરશે.

સ્ત્રોત : | [The Hindu | 4th October 2018](#)

ધોરણ ૯ અને ૧૦ના અભ્યાસક્રમ માટે વર્ચુઅલ શાળા

એ.એ.એસ. (એનીટાઈમ એનીવર સ્કુલ) વિદ્યાલય સી.બી.એસ.ઈ. અભ્યાસક્રમમાં શરૂ થયેલ છે. આની એક એ એ એસ એપથી આ ખુલી શકે છે. પહેલાં ધોરણ ૫ થી ૯ માટે આ હતી તે વધારીને ધોરણ ૧૦ સુધી વધારાઈ છે. કારણ ભારતમાં કોઈ પણ કામ મેળવવા ૧૦મા ધોરણ સુધીનો અભ્યાસ જરૂરી છે. આ એકલા એપથી નિયમિત શાળાના વર્ગોની જેમ વર્ગ શિક્ષક, વિષયો, તેનું સમયપત્રક અને નિયમિત એસાઇનમેન્ટ હોય છે.

વિકાસ કાકવાણી કહે છે કે ૧૦મા ધોરણનાં બોર્ડનું ભારતમાં ચોક્કસ મહત્વ છે. જેથી છૂટથી તેનો ઉપયોગ કરી શકાય. આ એપ્લીકેશનને ઘણો સારો પ્રતિભાવ મળ્યો છે. ગ્રામ્ય વિસ્તારના અભ્યાસ છોડેલાઓ આનો ખુબ લાભ લઈ રહ્યા છે.

કુલ ૨૫૦૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓએ આ એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ કરે છે અને રોજના ૪૦૦ થી ૫૦૦નો વધારો થાય છે. મધ્યમ અને નીમ્ન મધ્યમ વર્ગમાં ૮૫,૦૦,૦૦૦ તેનો લાભ લેશે તેવી આશા છે. ખાસ કરીને જે શાળામાં જઈ ભણી નથી શકતા.

સ્ત્રોત : | [Afternoon](#) | 4th October 2018

વિદ્યાર્થીઓના સંબંધ સુધારવા શું કરવું ?

એક અભ્યાસ પ્રમાણે જે કેટલાક લાયબ્રેરીયન્સની યાદી જણાવે છે કે શૈક્ષણિક લાયબ્રેરી ઇન્ટરકેશનથી વિદ્યાર્થીઓ ટકી રહે છે.

બોવેલ્સ - ટેરીના અભ્યાસક્રમના તારણો કહે છે કે યુનિવર્સિટી લાયબ્રેરી અને સંસ્થાની લાયબ્રેરીનાં પ્રભાવથી વિદ્યાર્થીઓ ટકીને રહે છે તેના મુખ્ય તારણો એવા છે કે

લાયબ્રેરી ઇન્ટરકેશન (ગ્રંથાલય ઉપયોગ પ્રશિક્ષણ) લીધેલ વિદ્યાર્થી અભ્યાસમાં ટકી રહે છે.

પહેલા વર્ષમાં ઇન્ફર્મેશન લીટરસી (માહિતી પ્રશિક્ષણ) લીધેલા સારા ગ્રેડ મેળવી શકે છે. આ પ્રશિક્ષણ લીધેલા વિદ્યાર્થી 1.8 વધુ ક્રેડિટ અવર મેળવી શકે છે (ન લીધેલાના પ્રમાણમાં)

– બોવેલ્સ ટેરી કહે છે કે આવા તારણો મળતાં આપણને સારું લાગે છે કે માહિતી પ્રશિક્ષણ સફળ વિદ્યાર્થીઓને આટલો બધો ફાયદો કરાવે છે.

સ્ત્રોત: | <https://www.unlv.edu/news/article/want-improve-student-retention-enlist-ome-librarians>

બ્લોક ચેઇન

સાન ઓઝે સ્ટેટ યુનિવર્સિટી દ્વારા બ્લોક ચેઇન ટેકનોલોજી પર કોન્ફરન્સીઝ, પુસ્તકો, શ્વેતપત્રો, સ્ટાર્ટઅપ્સ જેવા અનેક પ્રકારના પ્રત્યક્ષ-પરોક્ષ સંવાદો, પ્રયત્નો ચાલી રહ્યા છે કે બ્લોક ચેઇન ટેકનોલોજીનો જુદી જુદી સંસ્થાકિય પ્રક્રિયાઓમાં શી રીતે વાપરી શકાય. પરંતુ આમાં લાયબ્રેરીઝને મુખ્ય ધારામાં જોડી શકાય. જોકે અનેક માહિતી તજજ્ઞો આનો લાયબ્રેરી અને માહિતી વિજ્ઞાનમાં અસરકારક ઉપયોગ કરવા જહેમત કરી રહ્યા છે. આપણે પણ આ વિષે વાટાઘાટ કરવી રહી.

સ્ત્રોત : <http://www.infotoday.com/>

ડિજિટલ ટ્રાન્સફરમેશન

ડિજિટલ ટ્રાન્સફરમેશન માટે કોલેજ અને યુનિવર્સિટીનાં ઓપન સોર્સ અને ફ્રીસોર્સ શોધવાનો પ્રયત્ન ઉગ્ર રીતે ચાલે છે. કોલેજ અને યુનિવર્સિટીનાં ફ્રી ઓપન સોર્સ સોફ્ટવેર (એફ.ઓ.એસ.એસ.)

- સ્કુલ મેનેજમેન્ટ સીસ્ટમ અથવા સ્કુલ ઈ.પી.આર. તેની યાદી.
- બર્નીંગ મેનેજમેન્ટ સીસ્ટમ અને તેની યાદી.

- ખાનગી અને માલિકી હકવાળા સ્ત્રોતની યાદી.
- ઓપન એજ્યુકેશનલ રિસોર્સીસની યાદી માટે

સ્ત્રોત:| <https://www.liberianobserver.com/columns/education/free-and-open-source-software-for-colleges-and-universities-to-use-in-their-strive-for-digital-transformation/>

શ્રાવ્ય પુસ્તકો ઓડિયો બુક્સ ટોકિંગ બુક્સ (બોલતાં પુસ્તકો)

સંતના ફેલ્સ કહે છે કે વાર્તા સાંભળવી કે વાંચવી એ એકજ છે.

સારા લેખકો કે પ્રસ્તુત કર્તાના કે ઘણા બધા કલાકારોના અવાજમા ટોકિંગ બુક-બોલતા પુસ્તકો હોય છે અને તે વાર્તાને જીવંત બનાવે છે. ૧૯૯૦નાં અરસામાં આની શરૂઆત થઈ એ ઈન્ટરનેટ , પોર્ટેબલ મીડિયા, મલ્ટીમીડીયાનાં માંનોરંજક માધ્યમો, જે કારમાં પણ હોય, તેનો પ્રચાર ખુબ ઝડપથી વધ્યો છે.

કેમ બોલતાં પુસ્તકો ?

ભારતમાં લોકોને કામ પર જવામાં ઘણો સમય જતો હોય છે. માર્કેટ કહે છે કે કારમાં આનો ખુબ ઉપયોગ થાય છે. ઘરમાં કામ કરતાં પણ આનો ઉપયોગ થાય છે અને પથારીમાં પડે પડે આંખને તકલીફ વગર વાપરી શકાય. ચક્ષુ વિકલાંગને આ આશીર્વાદરૂપ છે. તેને માટે ડાઉનલોડનાં પણ ઘણા માધ્યમો છે.

સ્ટોરી ટેલ કે ઓડિયોબુક.કોમ વગેરે ઘણા સોર્સ છે.

સ્ત્રોત : <https://www.telegraphindia.com>

ઘરની લાયબ્રેરીથી ઘણા ફાયદા

૧,૬૦,૦૦૦ વયસ્કોના ૩૧ દેશોમાં થયેલ સર્વેનું તારણ છે કે ઘરની લાયબ્રેરીમાં ઉચ્ચતર વાંચન, ગણિત અને ટેકનોલોજી સ્કીલ માટે ઉત્તમ સંગ્રહ હોય છે.

જેના ઘરમાં પુસ્તકો હંમેશાં વસાવાતા હોય તેમનું માનસિક સ્તર અને વિકાસ સારો થાય છે.

જનરલ સોશીયલ સાયન્સ રિસર્ચમાં રજૂ થયેલ પેપરમાં આવા ઘરોમાં ડીજીટલ કલ્ચર પણ ઘણું સારું હોય છે.

સ્ત્રોત : <http://meity.gov.in/writereaddata/>

આ અંકની માહિતી આપનાર શ્રી પ્રહલાદ જાધવ, વરિષ્ઠ ગ્રંથપાલ, ખેતાન એન્ડ કંપની, મુંબઈ

અનુવાદક :- સ્વધા મજમુદાર

* * * * *